

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200969
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3719200969.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej, vo veci starostlivosti o mal. X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, dieťa rodičov: R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., C. XXX, zastúpenej: Advokátska kancelária ŠTRBÁŇ, s.r.o., so sídlom Púchov, Dvory 1932 a X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., Q. XX, o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7P/21/2019-38 zo dňa 16.07.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o trovách konania m e n í tak, že matka R. Q. má voči otcovi X. Q. n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

II. Matka R. Q. má voči otcovi X. Q. n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zmenu rozsahu styku s mal. X. a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že otec sa návrhom domáhal úpravy styku s dieťaťom s odôvodnením, že po tom, ako matka dieťaťa uzatvorila nové manželstvo, v stretávaní sa so synom mu začala zabraňovať, prestala s ním komunikovať a reagovať na jeho výzvy. Otec uviedol, že k mal. X. má vytvorený silný citový vzťah, chce sa podieľať na jeho výchove, čo môže dosiahnuť len pravidelnou realizáciou styku. Poukázal tiež na to, že k maloletému X. majú silný citový vzťah vytvorený aj jeho rodičia, ktorí majú rovnako záujem na pravidelnom stretávaní sa s maloletým X.. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý má už 7 rokov, otec navrhol styk so synom rozšíriť aj na dobu počas víkendov tak, aby bol oprávnený sa so synom stretávať od soboty od 15,00 hod. do nedele do 13,00 hod.

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20.11.2012 č.k. 4P/59/2012-79, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.1.2013, s tým, že maloletý bol na čas po rozvoде zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný k povinnosti prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne a zároveň bol otcovi upravený rozsah styku s mal. X. tak, že otec sa stal oprávnený so synom stretávať každú nedeľu v mesiaci v čase od 14,00 hod. do 17,00 hod. za prítomnosti matky. Z prednesu matky a opatrovníka na pojednávaní vyplýva, že otec s mal. X. styk nerealizuje od mesiaca august 2018, odkedy syna nekontaktuje osobne ani telefonicky. Uvedenú skutočnosť potvrdil aj maloletý X. v rámci pohovoru vykonanom z opatrovníkom. Matka navyše uviedla, že otec si v minulosti riadne neplnil ani vyživovaciu povinnosť k synovi, z dôvodu čoho bola nútená podať na otca trestné oznámenie pre podozrenie z prečinu zanedbania povinnej výživy a podanie návrhu na zmenu rozsahu styku s maloletým X. považuje za odozvu otca na podanie tohto trestného oznámenia. Matka uzatvorila nové manželstvo s F. Q., z ktorého sa dňa 28.04.2019 narodila mal. V. Q.. Matka žije v spoločnej

domácnosti s manželom, mal. X. a V. Q., pričom manžel matky F. Q. pomáha v starostlivosti pri výchove maloletého X.. Tým, že otec sa s maloletým X. nestretáva, syna nekontaktuje a nad rámec súdom určeného výživného mu neprispieva, napr. zakupovaním darčiekov pri príležitosti menín, narodením, W. a pod., mal. X. k otcovi neprejavuje žiaden vzťah a sám odmieta sa s otcom stretávať nad rámec doteraz určeného rozsahu styku. Navyše počas víkendov v rámci svojich mimoškolských aktivít absolvuje tréningy a futbalové zápasy. Otec sa na pojednávaní k tvrdeniam matky a opatrovníka nevyjadril, hoci bol na pojednávanie riadne predvolaný, svoju neúčast' na pojednávaní dňa 16.07.2019 neospravedlnil, preto súd vec v zmysle ustanovenia § 31 CMP prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca. Keďže otec dlhodobo nerealizuje styk s maloletým, ktorý mu bol upravený v konaní o rozvod manželstva, so synom nie je v osobnom ani telefonickom kontakte, vzťah medzi otcom a maloletým sa v pozitívnom smere nevyvíja a nezodpovedá vzťahu rodiča a dieťaťa. Mal. X. odmieta rozšírenie styku s otcom. Vzhľadom na to, že od rozvodu manželstva nedošlo k žiadnej zásadnej zmene pomerov, návrh otca na zmenu rozsahu styku s mal. X. zamietol.

4. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 25 ods. 2, § 26 zákona o rodine a o trovách konania podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku čo do výroku o trovách konania podala včas odvolanie matka, v ktorom žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v tejto časti tak, že jej prizná nárok na náhradu trov konania proti otcovi. Uviedla, že podľa § 55 CMP možno v nesporovom konaní náhradu trov konania priznať vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Poukázala na to, že navrhovateľom podaný návrh na úpravu styku možno považovať za šikanózne podaný návrh, ktorého účelom nebolo dosiahnutie úpravy styku s dieťaťom, ale len pomsta voči matke. Otec dlhodobo nerealizuje styk s dieťaťom, od augusta 2018 ho nekontaktuje žiadnym spôsobom, dieťa k otcovi už nemá žiaden vzťah. Otec dieťaťa bol predvolaný na pojednávania súdu v dňoch 05.06.2019, 26.06.2019 a dňa 16.07.2019, pričom svoju neúčast' ani neospravedlnil. Vzhľadom na to, že sám podal návrh, jeho pasivita je nepochopiteľná. Súd prvej inštancie vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania svoje rozhodnutie ani bližšie neodôvodnil.

6. Otec dieťaťa sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

8. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nebolo potrebné na prejednanie odvolania matky nariaďovať pojednávanie.

9. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že odvolanie oprávnenej je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

10. V danom prípade sa otec svojím návrhom domáhal rozšírenia styku s mal. X. oproti poslednej úprave, stanovenej súdom v rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20.11.2012 č.k. 4P/59/2012-79. Súd prvej inštancie na prejednanie veci vytýčil pojednávanie na deň 24.04.2019, ktorý termín bol zrušený na základe žiadosti matky zo dňa 15.04.2019 zo zdravotných dôvodov. Ďalší termín pojednávania bol stanovený na 21.05.2019, ktorého sa otec dieťaťa nezúčastnil s tým, že telefonicky súdu dňa 20.05.2019 oznámil, že je chorý a že si zvolil zástupcu, ktorý sa môže pojednávania zúčastniť až o tri týždne. Súd prvej inštancie jeho žiadosti vyhovel a termín pojednávania odročil na 05.06.2019, ktoré predvolanie nebolo doručené na otcom udávanú adresu v Trenčíne s poznámkou adresát zásielky je neznámy. Súd prvej inštancie sa pokúsil s otcom skontaktovať telefonicky, avšak bezúspešne. Na ďalší termín pojednávania (26.06.2019) bol otec dieťaťa volaný z adresy trvalého pobytu aj z adresy v Trenčíne, pričom dňa 25.06.2019 ho telefonicky ospravedlnila jeho priateľka s tým, že sa zamestnal a zamestnávateľ ho neuvolnil z práce. Uviedla, že otec na návrhu trvá a súhlasí s konaním v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní 26.06.2019 súd prvej inštancie vypočul matku a opatrovníka a toto odročil na 16.07.2019 za účelom opätovného predvolania otca dieťaťa. Otec dieťaťa, ktorý mal riadne vykázané doručenie predvolania, sa dňa 16.07.2019 na pojednávanie nedostavil a svoje neúčast' neospravedlnil. Na tomto pojednávaní vyhlásil súd prvej inštancie rozsudok, ktorým návrh otca zamietol.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním, alebo bránením práva.

13. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

15. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Ust. § 52 CMP vyjadruje základnú zásadu civilného mimosporového konania, v zmysle ktorej žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil. Zákonodarca však nemal na mysli nedôvodné a zbytočne podávané žaloby, a preto je toto všeobecné pravidlo korigované okrem iného ustanovením § 55 CMP, podľa ktorého súd môže priznať náhradu trov konania, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Treba zároveň zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

17. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že vo veci sú dané okolnosti, ktoré odôvodňujú aplikáciu § 55 CMP v tom zmysle, že je s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, aby bol otec dieťaťa zaviazaný na náhradu trov konania matky. V súdnej veci konanie inicioval otec svojim návrhom, avšak následne zostal nečinný, k písomnému vyjadreniu matky sa nevyjadril, nariadených pojednávaní súdu sa bez relevantného dôvodu (resp. jeho preukázania) nezúčastňoval. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že hoci sa otec návrhom zo dňa 01.04.2019 domáhal rozšírenia styku s dieťaťom oproti doterajšej úprave, v skutočnosti sa s dieťaťom už viac ako rok (od augusta 2018) nestretáva, nekomunikuje s ním telefonicky ani inak a jeho návrh ako celok tak možno považovať za účelový. Matka, zastúpená advokátom, sa k veci relevantným spôsobom písomne vyjadrila a prostredníctvom zástupcu sa zúčastnila súdom nariadených pojednávaní. Tieto skutočnosti odôvodňujú záver, že je spravodlivé, aby trovy konania, ktoré účelovo vyvolal, znášal otec dieťaťa.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o trovách konania zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia a zároveň podľa § 396 ods. 1 CSP, § 55, § 58 CMP priznal matke aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

19. Toto uznesenie prijal Krajský súd Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).